

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ
СПРАВА «КОНОПЛЬОВ ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF KONOPLYOV v. UKRAINE)

(заява № 43374/14)

Стислий виклад рішення від 28 січня 2021 року

13 серпня 2012 року заявника було заарештовано та поміщено до Сімферопольського слідчого ізолятора (далі - СІЗО). Однією з підстав взяття його під варту Ленінський районний суд міста Севастополя вказав ризик використання заявником свого становища та зв'язків для впливу на свідків та свого співвідповідача, які залишились на свободі. 01 листопада 2012 року Балаклавський районний суд міста Севастополя (далі - суд першої інстанції) призначив справу до розгляду та, не встановлюючи строків, залишив заявника під вартою. 03 лютого 2014 року суд першої інстанції визнав заявника винним та засудив його до 5 років позбавлення волі.

Заявник скаржився, що під час судового розгляду його тримали в металевій клітці, а неодноразові його клопотання до суду про звільнення з клітки та надання можливості перебувати поруч зі своїм адвокатом, були відхилені.

До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) заявник скаржився за статтею 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) на тримання його у металевій клітці під час судових засідань та за статтею 5 Конвенції, що рішення суду першої інстанції від 1 листопада 2012 року про призначення справи до судового розгляду не встановлювало жодних строків його тримання під вартою.

Розглянувши скаргу заявника за статтею 3 Конвенції, Європейський суд вказав, що тримання людини в металевій клітці під час судового розгляду, з огляду на його об'єктивно принизливий характер, що несумісний зі стандартами цивілізованої поведінки, яка є важливим елементом демократичного суспільства, саме по собі становить образу людської гідності, що порушує статтю 3 Конвенції. Також Європейський суд вказав, що під час розгляду питання тримання заявника у металевій клітці суд першої інстанції не здійснив оцінку існування будь-якого ризику для безпеки в залі суду під час судового розгляду.

Розглянувши скаргу заявника за статтею 5 Конвенції, Європейський суд, посилаючись на рішення у справі «Харченко проти України», дійшов висновку, що тримання заявника під вартою протягом одного року та п'яти місяців не відповідало положенням пункту 1 статті 5 Конвенції, та констатував порушення цієї статті.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* заяву прийнятною;
2. *Постановляє*, що було порушено статтю 3 Конвенції у зв'язку з триманням заявника у металевій клітці під час судових засідань;
3. *Постановляє*, що було порушено пункт 1 статті 5 Конвенції у зв'язку з незаконним триманням заявника під вартою під час судового розгляду;
4. *Постановляє*, що:
 - а. упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявнику 10 000 (десять тисяч) євро в якості відшкодування моральної шкоди та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися;
 - б. із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначену суму нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;
5. *Відхиляє* решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції.».